

דף ז.

עין משפט א.

או"ח סימן תקיג פעיף ו

ו. ביצה שיצאה רובה מערב יו"ט וחזרה, ואח"כ נולדה ביו"ט מותרת פ.

אם השכים בבוקר מוקדם ז ומצא ביצה, מותרת דאין התרנגולת מטילה ביצתה בלילה ק, ואנו תולין שמא תמול יצא רובה וחזרה והוא שיש תרנגול זכר תוך ששים בתים ואינו מפסיק נהר שאין בו גשר, דאם לא כן אפשר שתלד בלילה ר ואסורה.

ז. בלא זכר רובן יולדות ביום, ע"כ מותר ליקח ביצים מן האינו יהודי בליל ראשון של יו"ט שאנו תולין שמערב יו"ט נולדו, וכן בליל שני של יו"ט שני של גלויות, אבל לא בליל שני של ר"ה ולא בליל יו"ט שאחר השבת.

הגה: א"י המביא ביצים ביו"ט ראשון ומסיח לפי תומו שנולדו מאתמול מותרים ש, אבל ביו"ט שאחר השבת אין הא"י נאמן במסיח לפי תומו

פ. דנחשבת לידה כשיצאה רובה. טור.

צ. היינו קודם עלות השחר. רש"י ור"ן. מ"א ס"ק ט'.

ק. דכל שתשמישו ביום נולד רק ביום ותרגול תשמישו רק ביום, מגמ' ביצה ז' ע"א.

ר. דכל שאיכא זכר עד מרחק זה לא ספנא מארעא, מגמ' שם ומ"א ס"ק י'. ואז ודאי אינה יולדת בלילה כי איכא זכר ותשמישו רק ביום. אבל אם אין זכר תוך ששים בתים ע"כ ספנא מארעא ואפשר שיולדת בלילה. כה"ח אות ל"ח. והגם שרובן ג"כ אינם יולדות בלילה כאן אזלינן בתר מיעוט כיון שבדק לפני יו"ט לפני החשכה ולא מצא ביצה והיום ביו"ט לפני עמוד השחר בשחרית מצא. ט"ז ס"ק ז'.

ש. דאין מקחו משביח משום זה דאדרבא יותר טובים הנולדים היום מאלו שנולדו מאתמול, והוא שהא"י לא יודע שנולד אסור לישראל, מ"מ אין אוסרין עד שיודע שהא"י יודע שנולד אסור לישראל. מ"ב אות כ"ח.

ו. ומה שמותר לסמוך על הא"י במסל"ת כיון שהוא דבר דרבנן ולא איתחזק איסורא. מ"ב אות כ"ט.

שנולדו לפני שבת **ה** דבכה"ג האיסור מן התורה משום הכנה.

הגה: ביו"ט שני אפי' דר"ה נאמן הא"י במסיח לפי תומו, כיון דאין איסורו אלא מדרבנן.

עין משפט ג. או"ח סימן תקיג פעיף ו
עיינ לעיל עין משפט א

דף ז:

עין משפט א.ב. או"ח סימן תקיג פעיף ו
עיינ לעיל דף ז. עין משפט א

עין משפט ג. יו"ד סימן קטז פעיף א

א. משקים שנתגלו אסרו אותם חכמים **א** שמא שתה מהם נחש והטיל בהם ארס, ועכשיו שאין נחשים מצויים **ב** בינינו מותר.

ה. וכתב המגן אברהם אפי' נולדה בשבת אין בזה איסור תורה דהרי גמרה לה מאתמול, אלא האיסור בהביאם הא"י ביו"ט וחוששים שמא נולדה היום ונגמרה לה מאתמול שזה שבת והוי הכנה דאורייתא. מ"ב אות ל'. ועיינ במ"ב אות ל"א שהיום שרגילים להביא הרבה ביצים ביחד ודאי רובם מהנולדים מזמן וע"כ נאמן במסל"ת.

א. ממשנה תרומות פ"ח משנה ד', ובגמ' ע"ז דף ל' וחולין דף ו'. ואפי' אם שתו אחרים מהם ולא הוזקו אין לשתות מהם שהארס צף למעלה, ויש שהארס שלו מפעפע עד אמצעית המשקה ויש שהארס שלו שוקע לשולי הכלי. כף החיים אות א'. ארס של כל השרצים מזיק אבל של נחש ממית.

ב. כ"כ הטור בשם התוס' בע"ז דף ל"ה, וכ"כ הרשב"א בתה"ב. מ"מ יש להזהר מלשתות בלילה גם בזה"ז משום שממית שיש בו ארס ואם שכח ולא כיסה אין לאסור מסתמא דשומר פתאים ה'. כף החיים אות ג'.

אבל בארצות המערב יש הרבה מקומות דשכיחי נחשים ועקרבים, וע"כ ראוי לכל ירא נפשו להזהר בהם וכן נהגו בארץ ישראל להשמר. כף החיים אות ו'. מים שנתגלו כשרים לנטילת ידים עיינ באו"ח סי' ק"ס, ובכף החיים שם אות ב'. מ"מ בארצות המערב ששכיחים נחשים יש להחמיר. כף החיים אות ח'. והגם שלא שכיחים היום נחשים צריכים להזהר ולכסות התבשיל בלילה משום שמצויים

עין משפט ד. יו"ד סימן כה סעיף ה

ה. צריך שיהיה למטה במקום ששוחט עפר תיחוח^א, וצריך להזמינו בפה^ד, וי"א דאינו צריך להזמינו בפיו^ה.

עין משפט ה. אר"ח סימן תצה סעיף יד

ה. יח. לא ישחוט אדם חיה ועוף ביו"ט אלא א"כ יש לו עפר מוכן מבעוד יום^י, ואם עבר ושחט אם יש לו יתד נעוץ מבעוד יום בעפר תיחוח מכסהו בזה^ז.

הגה: ואפי' היה צריך לכמה דקירות מותר^ח.

נמלים ותולעים ויתערבו בתבשיל ועוד דחיישינן שיאכלו ממנו עכברים ועובר משום כל תשקצו, וע"כ ראוי לכל ירא שמים לכסות התבשיל בלילה וביום. כף החיים אות ט'.
ג. מימרא דרבי זירא דף פ"ג. מלמד שבשוחט צריך שיתן עפר למטה ועפר למעלה. ט"ז ס"ק ו'. וצריך שיהיה דבר שמצמיח ושיהיה נקרא עפר כמו בעפר הכיסוי מלמעלה. כף החיים אות כ"ח.

ד. היינו להזמין העפר לשם כיסוי דאם לא מזמינו בפה לא עביד מידי, ואם נותן בידו שם עפר תיחוח א"צ לומר דבר בפה, וי"א ס"ל דאם מצא עפר תיחוח ושחט עליו א"צ לומר דבר אבל בעפר מלמעלה לכו"ע צריך שיתן הוא. ש"ך ס"ק י"ב. ובגטילה בידו לכסותו הוי זימון וא"צ לומר שהוא עושה לשם כיסוי.

ה. ולא פליגי אלא למצוה מן המוכרח אבל בדיעבד פשיטא דלכו"ע א"צ שיתן הוא אפי' העפר מלמעלה שהרי כסהו הרוח בסעיף י"א פטור מלכסות וזה ממשנה. ש"ך ס"ק י"ב.

ו. ובעינין עפר תיחוח, ולא רגבים, דאם יכתוש אותם הוי מלאכה גמורה, וגם בעינין שכשנוטל מן העפר הזה ביו"ט לא יהיה בו גומא, וכמ"ש באות קל"ז. כה"ח אות קי"ד.

ז. וואם אין לו דקר מוכן, אוכל בלי כיסוי דאין הכיסוי מעכב. מברכי יוסף, וכן פי' רש"י בביצה דף ח' ע"ב, ובחולין פ"ח ע"ב, ובלילה בצאת החג אם רישומו ניכר יכסה אותו בברכה. כמ"ש ביו"ד סי' כ"ח סעיף ט"ז.

וּטעם שהתירו בדקר נעוץ בעפר תיחוח משום מצות כיסוי הדם. כה"ח אות קי"ח.

ח. דכיון שיש לו דקר מוכן נעוץ הרי מוכן ועומד, ולדעת הב"ח לא שרי אלא בדקירה אחת, אבל הפר"ח השיג על הב"ח.